

Glasovi iz naselbin

Organizacija je potrebna.

Detroit, Mich. — Posebna novica iz delavskega gibanja v tem mestu ne morem poročati. Tiste prosperitete, ki so jo političari obljubovali pri zadnjih volitvah ni in najbrž nikoli ne pride. Tukajšnje avtomobilne tovarne obratujejo bolj slabo v zadnjem času. Magnati trgajo mezdno, kot se jim pojubi, ker so delavci osamljeni, brez moči, neorganizirani. Razmere so danes drugačne kot so bile pred desetim leti, ko je še obstajala organizacija avtornih delavcev. Leta 1921 so avtorni delavci zastavili, toda stavka je bila izgubljena in vrh tega je skrahirala tudi njih organizacija. Škebov ni manjkalo ob času stavke in tako je bil poraz neizogiben.

Na konvenciji Ameriške delavske federacije 1. 1927 je bil sprejet zaključek, da se prične s ponovnim organiziranjem avtornih delavcev, ali do danes se ni storilo še ničesar v tem oziru. Ako se bo še naprej čakalo in se ne bo podvzelo nikake akcije, bo prišlo do tega, da bodo avtorni delavci prejeli take mezdne, da jim se bo mogoče ne živeti ne umreti.

Ford's hvalijo kot dobrega kapitalista, toda tudi v njegovih tovarnah ni tistega blazinstva, ki se tolikokrat opeva. Pri Fordu je uvedeno strojno suženstvo in delovni sistem je tak, da izčrpa vse kar more iz delavstva. Kdor ni tega videl s lastnimi očmi, ne more niti verjeti, kako se lahko iz stotice delavcev napravi stroje.

Stroji, to je glavno v Fordovih tovarnah. Pri enih vratih sprejemajo železno rudo, pri drugih pa se drve vne izgotovljeni avtomobili. Ako bi hotel ta proces podrobno razlagati, bi moral napisati debelo knjigo, pa še ne bi povedal vsega.

Delavstvo se mora organizirati, ako hoče izboljšati svoj položaj. Pripravljati se mora na to, da se sedaj, kajti organizacija ne pride kar čez noč. Za tako delo pa je treba energije in bojevitosti. Učiti se moramo vsi, da bomo zreli za boj, organizirati se moramo v socialistični stranki in čitati moramo delavske časopise. S tem bo prišlo več luči v naše močane, da bomo spoznali kapitalistični sistem iskričenja in se bomo znali postaviti v bran.

Anton Jurca.

Ob zaključku kampanje Slovenskega doma.

Milwaukee, Wis. — Pred zaključkom kampanje so prodajalci pridobili družbi še sledeče nove delničarje:

Joseph Lukshich, Anton Poushich, Peter Staudahar, Ignata Gorvets, John Dolinar, Fany Medle, Mike Lsieh, Mary, Repenish, Joe Cvetan, Anton Trznik, Frank Moder, Tony Bartel, Frank Pavik, Frank Franchich, Fr. Slatinich, Anna Gerdenc, Frank Galparis, Mary Skull, Joseph Nashell ml., Louis Nashell, Charles Skull, Frank Mihelich, Fr. Shmatlis (drugič), Joe Kruse, Benedek Martin (drugič), Vasa Frank (drugič), Vesel Kozic (drugič), Leo Skrabec, Mary Skrabec, Peter Skrabec, Jakob Posh, Karolina Pograjc, Frank Pograjc, John Kumprey, Frank Pistunlik, Frank Glavan, Steve Znidaric in Frank Rovsek. — Vota v delnicah \$721.00.

Sledeči prodajalci so skupno pridobili družbi delnic v tej kampanji kot sledi:

Matiija Kovacic 185, Lustik in Camov 89, Louis Rosman 64, Joe Matoh 49, Luka Urnank 28, Lawrence Perko 24, John Wolgast 18, Ciril Mshatev 17, Valentine Medle 16, Fr. Veranich 7, Alvin Gloyech 6, Frank Markele 5, Anton Vidmar 5, Jakob Stariha —, John Sharts —, Skupaj 485.

S tem je prva kampanja za Slovenski dom, ki se je pričela 1. aprila in končala 30. junija, zaključena. Najčastneje je v tej kampanji izvršil prostovoljno svoje delo Matija Kovacic. Družba mu je dolžna veliko zahvalo za to njegovo postrtovalno delo. On ni samo trenutno pomagal dvigniti finančno akcijo za Dom, ampak je vzbudil splošno zanimanje za nadaljno delo. Pokazal je, kaj se da napraviti, ako se gre rešne med naš narod. "Beesede mičejo, vglejdi vlečejo," velli pregovor. Zato pa upamo, da bo dobil v prihodnji posebni kampanji, ki se bo zopet pričela 1. septembra, mnogo posnemačev. Konec sedanje kampanje je le kratak odmor, potem pa zopet navdušeno na delo, da se obišče še vse tiste, katere se je ni do sedaj.

Družba Slovenski dom inc. je napravila potem te kampanje velikanski korak naprej. Še par takih korakov, oziroma nekoliko širih, pa bomo tam, kjer se je mnogim zdelo, da ne pridemo nikdar. Skrb, kako bomo posploje vzdrževali in kako se bo izplačevalo, kadar ga postavimo, dela še nekaterim preglativno. Vse to se bo razčistilo. Z resno voljo in vztrajnostjo se bo dalo pokazati, da prekašajo milwauški Slovenci vse druge slovenske naselbine v Združenih državah. Zakaj pa ne? Nas je veliko, in prednjačimo z ugodnostmi in pogoji v mnogih ostrih.

Družba Slovenski dom inc. je pridobila v trimesečni kampanji 322 novih delničarjev, ki so deloma plačali in deloma se obvezali, za 455 delnic. Skupno so plačali vsoto \$5,909.50.

Koncem junija 1929 je štela družba 594 posameznih delničarjev in 15 različnih društev, ki tudi lastujejo delnice. Vseh skupaj podpisanih in deloma plačanih delnic je 1001. Na te delnice je do sedaj plačano \$12,326.50. Skupno premoženje s obveznostmi vred družbe pa je bilo 30. junija \$27,048.26 (sedemindvajset tisoč tridesetdeset dolarjev in 26 centov). Do sedaj ima 185 delničarjev 340 delnic, katere so jim bile še izdane, popolnoma plačanih. Vsem ostalim pa priporoča direktorji in upravni odbor, da rešne in po najboljši možnosti plačujejo na svoje podpisane delnice. Denar na stare delnice sprejema poleg tajnika Joe Matoha, 401 Greenfield Ave., tudi predsednik, Frank Lustik, 396—4th ave., in blagajnik Ciril Muškatec, 300 — 4th ave. Pravico imajo tudi denar sprejemati na stare delnice vsi, ki so se udeležili nabiranja novih delničarjev, katerih imena so gori navedena; ti potem denar izročajo upravnemu odboru.

Za Slovenski dom inc.,
Joe Matoh, tajnik.

"Počitnice."

Loretta, Wis. — Sedaj je sezona počitnic in mestni delavec gre rad v prosto naravo, v stran od mestnega šuma, od dušnega dima in prahu.

Vsak delavec pa si ne more privoščiti počitnic, ker mu razmere ne dopuščajo. Ako pa vseeno dobi počitnice, ne more iti daleč od doma, ker skrbeti je treba za družino in razne druge stvari.

Jaz in moja dva tovariša, ki smo poznani kot organizatorji kluba "Treh mušketirjev" št. 1 iz Chicaga, smo se dogovorili, da oddemo na počitnice. V pogovoru glede počitnic sugerira Golob, da bi odšli na farmo njegovega očeta z nako "fifth-hand šajtrgo." Bila sva nekoliko v dvomu, dali bo "šajtrgo" vzdržala petsto milijonov dolarjev, naka naju je Pepe zagotovil, da je to mogoče, če pa ne, pa lahko "hliko" zvrnemo v jarek in nadajujemo našo pot. Pojasnim jima še, da sem jaz dober "ekspert," ako se zgodi kakšna nepravila, in da prevzamem nase vse odgovornost. Dostavil sem še, da si upam z "hliko" na konec sveta, seveda če bi imel za tako podvzetje dovolj evenka. S tem je bila zadeva rešena. Zaklenili smo naše pečarsko svetišče in vzele s seboj vse od delnika do orgle in zdrdrali smo proti Wisconsinu. Brzeli smo s tako naglico, da smo "bitali" celo železniški vlak za štiri ure. Tega rekorda morda ne bi dosegli, da se nismo po poti krepčali s raznimi maslini. Na cilj smo prišli brez vsake neugode. Na poti smo srečali več zajcev in celo medveda (pa ne čikaškega). Zabave imamo dovolj in o tem bosta poročala tudi moja tovariša.

John R. Spohar.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Racine, Wis. — F. J. "Ašker-cove poezije," lahko dobite, ako pišete upravništvu "Proletarca," 3639 W. 26 st., Chicago Ill. Glede druge knjige, ki jo omenjate, nam ni znano, če je izšla v slovenščini.

Piknik društva "Bled."

Conemaugh, Pa. — Koncert in piknik, ki ga je priredilo društvo "Bled" dne 15. in 16. junija t. l., ni bil prav posebno dobro obiskan, ali vseeno je društvo napravilo okrog \$200 čistega dobitka.

Naznaniti želim, da je društvo "Bled" prenehalo z vajami do 1. septembra t. l. Rojaki in rojakinja, kateri se čutite, da ste pevci, lahko pristopite k "Bledu," kadar zopet prične z vajami. Vaje se prične 1. sept. t. l., to je v nedeljo ob 2. popoldne v pevski dvorani nad Slovensko hranilnico, First St., Conemaugh, Pa.

Društvo "Bled" je sklenilo privediti piknik, ki se vrši v nedeljo, 14. julija, na Jack Wallgorovi farmi (Goods Corner), na katerem se bo dobil \$200 vrednih Spartan radio, ki ga je društvo "Bled" nabavilo v ta namen. Torej rojaki, udeležite se tega piknika in bodite tam, kajti mogoče boste vi tisti, ki dobi to vrednost.

Na pikniku bo tudi ples, za katerega bo igrala godba na harmoniko. Začetek ob 2. popoldne. Vstopnina je 25c za moške, ženake so vstopnine proste. Autobus bo vozil na piknik in ga lahko dobite na Franklinu pri mostu ali pa na vogalu Main in First St., Conemaugh, Pa.

Za vse bo prav dobro preskrbljeno. — Za društvo "Bled,"
Anna Potokar.

Delavske razmere.

Springfield, Ill. — Glede delavskih razmer v tem mestu se ne morem nič pohvaliti, ker zaposlenost nazaduje skoro v vseh obratih, veliko se bi pa lahko reklo o avtomobilskih nesrečah, ki so zelo pogoste, posebno na železniških križiščih. Po prvem juliju je v veljavi zakon, ki doleča strogo kazni za avtomobilista, ki bi ga imel slučajne prevleč "pod kapo."

Premogorovi v tem kraju skoro vsi počivajo in vsled tega je veliko rudarjev brez dela. Zelo piškavo je dandanes za nas, ki si služimo kruh s svojimi rokami. Vse drugače pa je za tiste, ki imajo nabasane denarce z denarjem, ki so ga izprežali iz delavskih žuljev. Delavci smo temu deloma sami krivi, ker se ne zanimamo za svoje organizacije. Vsaka delavska organizacija je boljša kot nič.

Tudi na okoliških farmah ne obeja letina dosti prida. Na polju je bilo preveč dežja, da ni bilo mogoče ne orati ne sejati. Pšenica, oves in ječmen še nekaj obetajo, dočim bo sadja bolj malo. Izgleda, da smo delavci in farmarji na slabem, kamorkoli se obrnemo. A. G.

Naznanilo in zahvala.

Milwaukee, Wis. — Dne 26. maja je preminula nadvse ljubljena sestra in hči Mary Lavrieh v najlepši dobi, stara komaj 29 let. Umrla je za srčno hibo v St. Louis, Mo., odkoder smo jo pripeljali sem; sedaj spava poleg svojega očeta.

Kot njena sestra si stejem z dolžnostjo, da se javno zahvalim vsem sorodnikom, prijateljem in članicam društva št. 192 SN-PJ za iskazano naklonjenost in posebno pa Mrs. Prilandovi. Iskrena hvala vsem, ki so darovali pokojni krasne vence, da so venčali krato, in jo spremili k zadnjemu počitku.

Ljuba in nepozabljena sestra in hči, spavaj mirno v preranem grobu. Prehitro si se ločila od nas in več ne čuje se tvoj glas. V rakev so te položili in odnesli proč od nas. Za teboj žalujemo: tvoja mama, sestra in brat, ki te bodo ohranili v trajnem spominu.

Zalujoči ostali: Karolina Pograjc in družina, Maggie Bokal, mati, Sophia Strnisha, sestra, ter brat Charley Bokal.

Popravek.

Farrell, Pa. — V zadnjem dopisu se je vrnila pomota, kjer pišem o zajku. Glasiti bi se moralo, da mi je zajčka podaril prijatelj — ne pokojni — Peter Selianik. V dopisu iz Midwayja bi se moralo glasiti: "Mrs. Nalje in njen sin sta me peljala na farmo Frank Zarnika," ne pa Zarnikov sin. — Anton Zidanšek, zastopnik Prosvete.

Čeki in mešice

Ceki (Checks.)

Plačila v poslovnem življenju Združenih držav se večinoma ne opravljajo v gotovini, marveč potem čekov. Kaj je potem ček? — vprašuje dostikrat novodollec, ki morda v Evropi ni še nikoli videl čeka.

Ček je nalog (order), potom katerega oseba, ki podpisuje ček, nalaga svoji banki, naj izplačuje gotovo vsoto denarja drugi osebi.

Recimo, na primer, da Brown izpiše ček za \$10 na svojo banko, Zanesville Bank, na "order" Robinsona. Brown je s tem naložil Zanesville banki, da izplača \$10 Robinsonu. Ta je edina oseba, ki je upravičena dobiti ta denar. Ako on živi nekoliko milj daleč od Zanesville in hoče dobiti svojo gotovino, on zato indorsira ček, t. j. ga podpisuje. Ček se indorsira s podpisom na obratni strani čeka. S tem, da je Robinson indorsiral ček, je prenesel pravico dobiti gotovino na vsakogar, ki dobi ček. Ali, ako na obratni strani čeka piše "pay to the order of" tedaj le označena oseba sme dobiti plačilo.

Robinson torej indorsira ček ter ga prinese k Worker's Trust Co., banki, kjer je osebno znan. Tu mu izplačajo \$10 v gotovini. Worker's Trust Co. ima sedaj indorsirani ček, kar je isto kot pravica dobiti plačilo, in zahteva poravnanje plačila (kollektira) od Zanesville Bank. Zanesville bank izbrže (cancels) ček in koncem meseca ga povrne Brownu skupaj z drugimi izplačanimi čeki, ki jih je on izdal, in "statement," t. j. obračun čeka, ki jih je podpisal, vloženega denarja (depositov) in preostanka v banki (balance). Znesek preostanka ali bilance se navadno nahaja v spodnjem desnem kotu obračuna. Ta mu pove, koliko denarja ima še v svojem čekovnem računu.

Mogoče je, da Robinson ima sam svoj čekovni račun pri Worker's Trust Co. in mesto gotovine hoče rajši vložiti (deponirati) svoj ček. Tedaj on izpolni vložno tiskovino (deposit slip) in pusti denar v banki. Sedaj sam lahko izda čeka proti svoji bilanci.

Ako ni ček izdan na "odro" (kake označene osebe, marveč na "bearer" (imejtelje) ali na "cash" (gotovino), tedaj ga lahko vnovič vsakdo, ki ga dobi.

V slučaju pa, da Robinson ne gre na svojo banko po gotovino ali da vloži ček na svoj račun, marveč ga preda komu drugemu, tedaj tudi on indorsira ček pod podpisom Browns in tretja oseba, ki je dobila ček, ga bo morala tudi indorsirati, ko ga preda svoji banki ali pa komu drugemu.

Izdati ček, ako ni zadostnega pokritja v banki, je v Združenih državah kaznjivo kot zločin. Recimo, da A izda ček osebi B za \$15 na svojo banko, kjer pa njegova bilanca znaša samo \$10. B vloži ta ček v svojo banko in njegova banka ga predloži A-ovi banki v plačilo. Ta banka seveda odreče plačilo in pošlje ček nazaj z opombo "insufficient funds" (nezadostno pokritje). B-ova banka tedaj protestira ček. Protestiranje čeka je legalno formalnost. Javni notar, navadno uradnik dotične banke, sestavi pismeno izjavo, v kateri naveda, da je bil ček predložen v plačilo in da plačilo je bilo odrečeno. Ako A ne poravnava vsot stvar po sprejemu te izjave (protesta), se stvar predloži državnemu pravdniku in A bo obtožen, obsojen v plačilo in kaznovan.

V večini slučajev, ko se ček izda brez dovoljenega pokritja, gre za pomoto ali brezbriznost s strani podpisnika čeka. Banke to znajo in navadno ne delajo nikakih stitnosti takoj, marveč dajejo podpisniku priliko poravnati stvar. Skoraj vedno pa protestirajo ček, ako je za \$10 ali več. Podpisnik čeka, da si ni imel nikakega slabega namena, marveč je bil le ne previden, mora plačati stroške protesta poleg vrednosti čeka. Stroški protesta znašajo notarsko pristojbino. Pri bližnje isto se godi, ako A izpiše ček na banko, kjer sploh nima nikakega denarja.

(Dalje na 2. strani.)

MacDonald, angleška delavska vlada, Slovenci in Mussolini

Ljubljana, 18. junija 1929.

Kakor hitro so bile angleške volitve pri kraju, je šel po vsem svetu glas: Delavska stranka je zmagala, MacDonald bo ministrski predsednik, socialisti bodo vladali Angliji... In ko je spregovoril MacDonald prve besede o suhanji politiki Anglije, je zadeta zavpila Italija, je zakričal fašizem.

MacDonald je namreč naglašal v svoji izjavi potrebo pomagati narodnim manjšinam, ki jih države zatirajo in preganjajo. Te narodne manjšine naj bi imele pravico pritoževati se na Društvo narodov v slučaju zlostavljanja. MacDonald je v svoji izjavi posebno omenil Italijo, ki da je podjarvala mnogo Slovencev, Hrvatov in Nemcev, ki jih zdaj zatira. Po mirovnih pogodbah je bilo Italiji dodeljeno mnogo nesmljega in slovenskega prebivalstva, ki ga skuša zdaj italijanska država z vsemi sredstvi asimilirati, poitalijančiti. Tem narodnim manjšinam so celo odvzete pravice, pritožiti se na Društvo narodov. Temu stanju — pravi MacDonald — je treba čimprej od pomoči ter najti sredstvo, da se uvede najstrožja kontrola nad narodnimi manjšinami s strani Društva narodov.

MacDonald kot socialist gotovo vzdržuje stike s italijanskimi sodruzi, ki morajo živeti izgnani v tujini v kolikar jih niso obsodili v ječe ali na prognanstvo na otoke v južni Italiji. Po njih je lahko zvedel, kako strašno stoji italijanska fašistična vlada z manjšinami Slovencev in Nemcev. Sloma jih prekrčuje, vsela jim je vsa loč v materinski, prepovedala vse liste (sedaj jih je troje dovolila), pošiljala domove i. t. d. MacDonald ima o vsem tem gotovo točna poročila, zato je takoj ob nastopu svoje delavske vlade možko izjaviti, da je treba tu spreminiti postopanje z manjšinami.

Italija pa se je prestrašila, fašizem je zakričal in Mussolini je zakričal. Kaj bi storil drugega? Le eno še, s katerim se lahko pred svetom še malo postavi: italijanska vlada je vložila pri angleški vladi protest radi gornje izjave ministrskega predsednika MacDonalda. Italijanski poslanec v Londonu je vložil po nalogu svoje vlade protest proti temu članku MacDonalda. Na ta protest bo odgovoril brakovne MacDonald sam. Vsi angleški kakor tudi italijanski politični krogi z zanimanjem pričakujejo odgovora.

Tako je videti, kako odjekne zmaga delavske stranke po vsem svetu. In če je to celo zmaga angleške delavske stranke, potem je učinek le večji. Kakor je Anglija daleč od nas, daleč od naših primorakih Slovencev, vendar jim morajo biti besede tega socialističnega MacDonalda tople, sodružen pozdrav osvobodjujočega socializma.

Izbrana gost.

V restavraciji vpraša izbrčen gost taktarja: Ali lahko dobim pečeno piščo?

- Da, gospod!
- Je sveža?
- Da, gospod!
- Je mehka?
- Da, gospod!
- Je dobra?
- Da, gospod!
- Prinesite mi torej eno stegno.
- Desno ali levo?

Iskajljiva usmoviča.

Dva usmoviča sta hotela ponoči krasti rože z oken. Izbrala sta si okno, kjer je bilo polno lepih rož. Eden je pristavil lestvo, drugi je pa splezal po nji do okna. Ko je bilo že vse opravljeno, ju je presenetil redar.

- Kaj pa delata tu?
- Oprostite, gospod stražnik, najin brat se jutri poroči, pa bi rada okraaila okno njegove spalnice.
- Že prav, toda ponoči se to ne sme delati.
- Dobro, gospod stražnik. Zlez dol, bratec, in poberi te rože, gospod stražnik ne dovolj.

Praktičen nasvet.

— Moj sin je absolviral zdaj tehniko, toda s tem po mojem mnenju njegova izobrazba še ni končana. Kaj mislite, kaj bi mu dal zdaj čitati?

— Rubriko "službe iščejo" v malih oglaših.

Nerojen odgovor.

— Kraano sta peli gospod. Vaša pesem me je povedla nazaj v mlaria leta.

— Zares milostiva? Kdo bi verjel, da sega moj glas tako daleč.

Napitnina.

Izdajatelj humorističnega lista je proslavil 75 letnico rojstva. Med slavnostno pojedino je ugleden kritik dvignil čašo in napil slavljence, rekoč: Castite dame in gospodje! Pijmo za zdravje dragega našegz jubilanta in upajmo, da bo tako star, kakor so dovtipni v njegovem humorističnem listu.

Debitni izgledi.

Bolnik na operaciji mizi: Je ta operacija smrtnevarna, gospod doktor?

— Malo je že nevarna, toda vsak peti bolnik ostane pri življenju.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LAVSINA SLOVENSKE NARODNE POPOVNE JEKOVNE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society
Neprednina: na Edinosti države (vrem Chicago) to Kanado \$2.00 na leto, \$2.00 na pol leta, \$1.50 na četrt leta; na Chicago in Glesno \$1.50 na leto, \$0.75 na pol leta; na tujem mestu \$2.00.
Subscriptions rates for the United States (except Chicago) and Canada \$2.00 per year, Chicago and Glesno \$1.50 per year, foreign countries \$2.00 per year.
Cena oglaševanja po dogovoru. — Subskripcije se ne vračajo.
Advertising rates on agreement. — Manuscripts will not be returned.
Naslov na vas, kar ima stik s listom:
PROSVETA
2817-49 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v obkrožju, na primer (June 29-1929), poleg vsakega imena na naslova pomeni, da van je s tem časovno predložila naslova. Fotografije so predložene, da se van list ne vrata.

V Londonu ne grmi...

Deklaracija angleške laboritake vlade, ki je bila preditana ta teden v zbornici, je skromna. Nič ni grmenja.

Program, ki ga je predložil MacDonald, ni — kot bi rekli — radikalen; še biedordet ni. Same reforme. Edina socialistična lista je točka, ki obeta, da se šile premoaga pod zemljo podzavljivo, toda produkcija sama lahko ostane v privatnih rokah. Pravzaprav je tudi na tej točki malo socialističnega. Podrjavljenje ali nacionaliziranje še ni socializem.

Londonški buržuazni listi se mizajo, češ, to bi lahko priporočal tudi Lyod George s svojimi liberalci in v skrajnem slučaju tudi Baldwin s svojimi toriji. Levičarji v delavski stranki so razočarani. Oni zahtevajo bliak in grom. Delavska vlada bi morala nastopiti v ognju in dimu kakor Mojzes, ko je izročil dekalog Izraelu. Skratka: MacDonald, delavski Mojzes, bi moral napovedati revolucijo ali pa — nič. Socialistični "Daily Herald" pa mirno pove, da je to komaj začetek. Pri prvem koraku je treba previdnosti, da pri drugem ne zagazijo.

"Herald" ima prav. V Angliji — kakor v zapadni Evropi in Ameriki — se razvija demokratični socializem, ki prihaja korak za korakom, neslišno in komaj vidno. Stopinja za stopinjo. Ne dela nobenega hrupa. Ne oznanja svojega prihoda z bombastičnimi resolucijami, plameničnimi deklaracijami in z religioznim selostvom; ne dela skokov čez tri stopnice zato, da potem pade nazaj za šest...

Začetek mora biti skromen, če je prvi. Edino izmišljeni bogovi ustvarijo v momentu perfektnega človeka v perfektnem paradisu, ki potem pade na zver in paradiz se pogrezne v pekel. Ljudje, ki so rasni, tega ne smorejo. Razumni ljudje vedo, da se je človek dvignil iz niš in divjin in potuje navzgor. Nikdar ni bil perfekten. Tako tudi organizacija človeške družbe raste iz najprimitivnejše do popolnejše in popolnejše. Socialistična organizacija je tudi skromna v začetku. To, kar se danes pripravlja v Angliji, je komaj embrij.

Kjerkoli je veliko grmenja, je navadno malo dežja. Včas grmi, da se tresejo gore in rodi se — miška. Kadar se rodi gova, mora trajati porod dolgo časa. Kajti gora ni miška...

Se en dokaz, da je Henry Ford dobra duša. Dočim drugi kapitalisti odklanjajo delavce, ki prekoračijo petindesetletno leto, bi on najrajši videl, da so vsi njegovi delavci od 35 do 60 let stari. Tako piše v "Ladies Home Journalu." Zakaj? Zato, ker je "starejši delavec veliko vztrajnejši kot pa mlad fant, ki se hitro utru-di." Dobra duša Ford je industrijski filozof, zato ve, kako se človek navadi vztrajnosti. Moš, ki mora pri šestdesetih letih še delati v tovarni, je kakor star konj, ki pozna vse ceste in sam zapele domov voz in voznička, če zaipi na vogu...

Med intelektualci v Evropi se je začelo svitati. Pen klub, to je društvo literatov vse Evrope, je na svojem nedavnem zborovanju na Dunaju zahteval svobodno kroženje knjig v vseh detelah. Klub je došel delat plemenake razlike za svoje članstvo. To je zdaj odpadlo in sprejeta je točka, ki doleča kulturne zasluge kot glavno kvalifikacijo za sprejetejo v klub. Tako so tudi intelektualci po poklicu pogledali preko piota svojih "nacij."

Rojstni dan strica Sama je hrupen. Rojstni dnevi vseh legendarnih stricov in drugih odrešenikov so hrupni. To je vse, kar je. Hrup!

Zdi se, da je velika "slavnost" v Lemontu petindesetletnica — ali je tridesetletnica? — Rajske doline v Kaliforniji. Takrat so tudi bile procesije...

Business motto: "If you like our goods, tell others. If you don't like them, tell us." To se pravi, če si očajunjen, ne povej nikomur, naj bodo še drugi potegnjeni. To se pravi — ljubiti svojega bližnjega...

Pornam prijatelja delavcev, ki zagovarja smrtno kazen iz razloga, da rebeljski "delavci," ki izvršujejo eksekucije, ne izgube za služka...

Vesti iz Jugoslavije

PRED OBLETNICO 20. JUNJA.

(Izvirno.)

Ljubljana, 17. junija 1929. Smo tik pred obletnico 20. junija. Eno leto poteka, odkar so padli usodni strelji v parlamentu...

zastave črne po vsem mestu, da si je policija prepovedovala izobešanje črnih zastav. Vse je bilo nemirno, pod iskreno žalostjo se je skrivalo nekaj, kar je policija morala krotiti.

Na njegovo mesto naj pride spomenik Napoleonu, spomenik Iliriji, kar naj bo obenem znak hvalečnosti jugoslovenskih-francoskih stikov.

ČEKI IN MENICE (Nadaljevanje s 2. strani.) Mogoče je, da A ima skoraj dovolj denarja za pokritje čeka. Recimo, da je izdal ček za \$150, ali ima le \$145 v banki.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 8. aprila 1904. Inštop. 17. junija 1907 v državi Illinois. 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Illinois. Tel. Rockwell 4964.

Argument. Dva prijatelja debatirata o literaturi. Prvi, ki je se napisal nekaj dolgoletnih stori, pravi samozavestno: — Boli no, kaj pa razumeš ti o literaturi! Saj nisi napisal nobene vrstice.

Aleksander Jablonski: ČAROBNA PRAVLJICA

Ta čas je stal na kolodvoru "ta ubogi Falalej" kot Lofova žena razkoračenih nog in razprostrtih rok. Starešini plemičev ni znal reči drugega, nego: — Odpeljala se je!

A starešina plemičev je tudi razprostri roke in mu pritrtil: — Odpeljala se je.

In vsi navzoči plemiči so se v zadregi ozirali okrog in si šepetali: — Odpeljala se je . . .

Toda v Petrogradu se je vse to končalo kakor čarobna pravljica. Končalo se je že na kolodvoru. Generalovo so skrili nekam v kupa, car se je pa odpeljal v svojo palačo. In nikoli več ga ni videla.

Sivolasi grof, ki ga je videla že v dvornem vlaku, se je zavzel za njo, bil je zelo prijazen in neprestano ji je prigovarjal, da se mora zdaj vrniti na svoje posestvo. To da zahteva dostojnost in da ji bo zelo hvaležen, če ga bo ubogala.

— Kar sedite lepo v vagon — seveda vam damo poseben vagon, in vrnite se domov.

Toda ta zahteva je bila pretirana. Mladostno hrepenenje, morda se tudi nikakor ni mogla spriznati s takim epilogom romana.

Generalova ni hotela ničesar slišati o tem, da bi se kar tebi ni mneni ni odpeljala. Plakala je in mlo prosila, naj ji dovolijo še en sestanek "vsa za pet minut", toda stari grof je bil samo poljubljaj njene nešne ročice in ponavljal flegmatično, kakor o nečem že davno sklenjenem: — Mon enfant, o tem ne more biti govora! To je izključno, docela izključno.

Cel mesec je preplakala lepa vdova v Petrogradu. Upala je in verovala da se je bo car spomnil. Verovala je vanj kakor v boga.

— Saj vendar ni mogoče, da bi me izpustil kar tako, kakor se izpusti robec na tla. Tu morajo biti nekake intrige, zavist, mi zapira pot do njega. To bi bilo grozno.

Toda stari grof ji je flegmatično ponavljal venomer: — Mon enfant, to je izključno, docela izključno!

Cez mesec dni je generalova sporočila grofu, da je noseča in zopet ga je lepo prosila, naj ji izpusti sestanek "vsa za pet minut."

Toda stari grof je sprejel vest tako, kakor da je izgovorila lepa vdova nekaj nedopustnega ali zakrivila nekaj preveč kretavarskega, kakor da gre za nekaj zelo grdega in skoro nedostojnega.

Globoko je vzdihnil, obljubil je, da bo zadevo uvaževal in ji sporočil, kako in kaj. Cez teden dni ji je sporočil, da ji je bilo podarjeno krasno veleposestvo v jugozapadnem kraju, da se pa mora zdaj brezpogojno in nemudoma vrniti domov.

To seveda še daleč ni bilo tisto, kar je pričakovalo mlado vdovo srce. Toda bilo je vse. Ni preostajalo drugega, nego zadovoljiti se.

Stari grof je osebno spremlj generalovo na kolodvor, lastnoročno jo je posadil v vagon in pred odhodom vlaka jo je še prekrizal.

— Posniti morate samo še nekaj, mon enfant: da vam ne pride na misel pisati pismo! To je izključno! Če že ne pojde drugače, pišite meni. Saj veste, da bom za tako dražestno bitje z veseljem storil vse, kar bo, a morda še kaj, kar ne bo v mojih močeh.

Lepa vdova je odpotovala in se naselila na svojem novem, podarjenem veleposestvu. Toda to ni bilo več življenje, marveč nekake večne sanje.

Minilo je več let, dražestna hčerka, ki se ji je rodila "od njega" je doručkala a generalova je neprestano hodila po svojem starem parku in sanjala. Sanjala je noč in dan.

— Saj vendar ni mogoče, da bi se me nikoli ne spomnil. Tu ni brez podlih intrig.

Kategorično osonje je odklonila mnoga snubača, po vrsti je odklonila mnogo rok in src, ki so ji jih ponujali naši gubernijski levi. Vsem je zadrževala, da ostane do smrti krepostna vdova.

Opetovano je pisala staremu grofu, večkrat je odpotovala v Petrograd, toda vedno je morala pošiljati isto pesem: — To je izključno . . . Docela izključno.

Grof celo ni tajil svojega nezadovoljstva, da se še ni omožila. Toda generalova o novih močitvah ni hotela ničesar slišati. Menda je imela resen namen ostati do smrti krepostna vdova.

Edina posledica potovanja v Petrograd je bila ta, da je po povratku vedno še bolj fantazirala o dvoru in dvornih lovcih in da je tako pokroviteljsko govorila s "tem ubogim Falalejem", da slednji končno sploh ni več zahajal k nji.

Poznal sem generalovo bač v tej dobi njenega življenja in priznati moram, da se mi je smilila. Zelo priletna dama, z zadnjimi ostanki svoje lepote, je hodila vsa zamišljena dan za dnem po starem parku in nesprešano je sanjarija.

Orumenelo listje je padalo s drevoja, po zraku so krožile srebrne niti babjega leta, sonce je odsevalo v polotoku, a generalova je neprestano blodila po parku, od jutra do večera je fantazirala, pod njenimi nogami je šumelo suho listje, iz parka in od te pozabljene, ljubeče žene se je širil duh osamičenosti in zapuščenosti. Se meni, dečku, je bilo tesno pri srcu, kadar sem jo srečal. Vse okrog nje se je staralo, samo njene sanje so bile vedno mlade in niso hotele umreti v ženskem srcu.

Ubožica je še vedno verovala. Še vedno je upala in čakala. In res usoda je hotela, da ga je po omi ločitvi še enkrat, samo še enkrat videla.

Bilo je takrat, ko je njena hčerka zapustila plemiški penzjonat. Kdove zakaj, toda generalova je vedno upada, da se bo zgodilo nekaj posebnega, ko dovrši njena hčerka študije. Vtepla si je v glavo, da zdaj mora, brezpogojno mora "predstavljati svoje hčerko" na dvoru, da ji nalaga to materinska dolžnost.

In s hčerko, dražestno, lepo 18 letno mladenko, se je napotila v Petrograd.

Ne vem, kaj vse je tam počela in kako si je pomagala — stari grof je že davno počival v zemlji — toda očitno so je bili še vsi tako siti in vsem je šla tako na živce, da so ji slednjič omogočili "predstaviti hčerko", samo da se je odkrivalo.

— Saj ne prosim ničesar, — je trdila generalova. — Nobene milosti ne potrebujem. Toda dolžna sem predstaviti svojo hčerko.

Nekje v palači, za stebre velike dvorane, so skrili ti dve drhteči iz razburjeni ženaki ter ji ma veleli počakati. Obe sta se tressal in krišaleni, šepetali sta si in s prestrašenimi, blodečimi očmi sta se ozirali po ogrorni, sijajno razsvetljeni dvorani in po debelih, marmornatih stebrih.

Pojavil se je car sam, brez rodbine. Toda to ni bil več tisti, še daleč ne tisti, ki je nekoč v vlaku poljubljil svoji sopotnici gole roke.

To je bil že starih sivih las, v gubah njegovega krasnega obraza in v vsaj njegovi postavi se je že videla utrujenost in onemoglost.

Stopil je k obema ženakama, nasmehnil se je in zdelo se je, da sploh ne ve, o čem bi z njima govoril. Njegov pogled je bil tuj, ko se je opetovano ustavljal na stariškavem, napudranem obrazu stare vdove, ki je stala tu pred njim in od razburjenosti težko dihalo. Po tem se je ozrl na njeno hčerko, rekoč:

— Kako dražestno je to dete Veseli me, zelo me veseli. In zopet se je generalovi vdovi zdelo, da je car nekoliko v zadregi, da ne ve, o čem bi govoril, in da je v dvorani nekam neprijetno. Toda čakala je, drhte je pričakovala, da izgovori neobičajno, očarljivo besedo. In bilo ji je malo neprijetno, ko se je car nasmehnil, ji podal roko in že med odhodom pripomnil:

— Da, dražestno dekletce, lepo, toda mamica je bila lepša Na svidenje, na svidenje! To je bilo vse, kar je dejal.

Toda matere in hčerke to ni presenetilo. Zdelo se jima je, da je to dovolj.

Obe sta bili nepopisno srečni in do solz ginjeni. Stojč za stebri sta se križali in molili, a v očeh so se jima lesketale solze sreče.

Ko sta odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

PRIJAVIJO NAJ SE!

Prosi se Frank Kastelica stanujoč na West West Allis, Wis., in isto tako naj sporoči svoj naslov Frank Habe, ki se munda nahaja nekje v Detroitu, Mich. Sporočita naslove na: Frank Kroll, 944 W. 18th st., Chicago, Ill.—(Adv.)

Pet let je trpeia valed želodčnih plinov.

Mrs. Francis Blackman, Chicago, N. C. pravi, da je Nuga-Tone v 3 dneh odpravil 5 letno trpljenje za želodca. To je njena samostojna izjava: "Trpela sem valed želodčnih plinov pet let. Če sem jedla ali se, solahna me je vseeno bolelo. Po jeli mi je želodca ostal in jemala sem zdravila, toda plinov mi ni bilo mogoče odpraviti. Ko sem našla zabiti Nuga-Tone, mi je šel 3 dni od želodca, in zdela se mi je, kot da imam svoj želodca, ne petletni muhi. Nuga-Tone je svoji blagotvor na ljudi, ki trpe valed želodčnih plinov."

Nuga-Tone ima osamalen glavni št 40 let, v katerem časa je več milijonov možem in ženskam pomagali k zdravju in sreči. Je ni vrtila, neoporečno, napada emocije in glavobole, nesviti ledvina, jeter in mehurca, ter izvaja tekoče moči, spanja, in silnih boleznih. Nuga-Tone se prodaja po vseh trgovinah s zdravili. Ako ga vaš trgovca nima v zalogi, mu recite, kaj ga za vas naredi od zasluge in zdravili. (Adv.)

Če ste odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

DAN NEODVISNOSTI

prizna za vas v trenotku, ko spoznate, da ne smete zanemarjati svarilnega znamenja narave kot: utrujenost, glavobol in slaba spana. Začnite takoj jemati

TRINERJEVO GRENKO VINO in kumali bode vaš nered izgini. To zdravilo štiti želodca in drobovje, pomaga ledvicam in jetram k boljšemu delovanju, in olivi ves sistem. On vam zagotovi mirno spanje, in jutraj vstanete sveži in okrepani. "Philadelphia, Pa., 10. junija. Poskušala sem še več različnih sredstev, toda dosegal sem pronajla, da je Trinerjevo grenko vino še najboljšo zdravilo za želodčne nerede. Mrs. Amelia Brummer." Pri vseh lekarnarjih.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOR Pošljite na Jos. Triner Co., 1333 Ashland Ave., Chicago, Ill. Ime Ulica Mesto, država

NAZVANILLO. Društvena tajnikom in tajnice so tega potem namočila, da morajo naznaniti vse spremembe nazvala in ženske nazvala novih članov, ter imena in nazive odstopnih, črtnih in izstopnih članov naznaniti upravništvu Prosvete, da se lahko tovrstno imenik za polljanje leta Prosvete. Imena in nazive, katere po leto glavnemu tajniku, ostanejo ta v arhivu in jih upravnštvo ne deluje. To je zelo važno, da vsaj poljanje te nazvali soto pripravljeno listnik vse nazive upravnštva Prosvete. Pri vsaki spremembi nazvala va naj bo vsaki omeni stari in novi naziv. Upravnštvo siljudo splošno druževnih tajniki in tajnice to upoštevajo.—Philip Godina, upravitelj.

All ste že naročili Prosvete ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino? To je edini dar trajne vrednosti ki ga za mali denar lahko pošljete svojcem v domovino.

Če ste odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

Če ste odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

Če ste odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

Če ste odhajali iz carjeve palače, je mati globoko vzdihnila in dejala hčerki: — Zdaj lahko mirno umrem! (KONEC.)

Srečna mladost! "Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!" — "Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovorjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja!"

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: "S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavracija sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati."

Mali Mariji se zabišili da mora biti vedno uljudna. Nekoga dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: "Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!"

"Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite."

F. M. Dostojevski: ZLOČIN IN KAZEN Roman v šestih delih s epilogom. Poslovenil Vladimir Lovšič.

A njegovo samoljubje je bilo takoj pomirjeno in celo polaskano, kajti videl je, da sta ga čakali v rosnici kakor preroka. Ravno deset minut je presedel pri nji in posrečilo se mu je, da je popolnoma preveril in potolažil Pulherijo Aleksandrovno. Govoril je z velikim sočutjem, a zmerno in z nekako prisiljeno resnobnostjo, prav kakor mora govoriti sedemindvajsetleten doktor pri vašem posvetovanju, in niti z eno besedo se ni oddaljil od predmeta ali pokazal le najmanjše želje, da bi stopil in osebneje in bližje odnosaže z obema damama. Ker je zapazil že pri vstopu čudovito krasoto Avdotije Romanovne, se je delal vsa časa svojega poseta, kakor da je niti ne opaža, in se je obračal izključno le k Pulheriji Aleksandrovni. Vse to ga je navdajalo z največjo samozadovoljstvom. Glede bolnika je dejal, da se nahaja zdaj v jako povoljnem stanju. Po njegovem mnenju da leži v zrok boleznih razen v slabem gnetnem stanju zadnjih deset mesecev tudi še v duševnem razpoloženju bolnikovem, da "je takorekoč posledica mnogih neznanih duševnih in telesnih vplivov, vzmirljenj, nevarnosti, skrbi in misli — in tako naprej." Zapazil je mimogrede, kako pozorno je začela Avdotija Romanovna poslušati, se je Zosimov nekoliko obširneje izrazil o tem predmetu. Na vzmirljeno in plaho vprašanje Pulherije Aleksandrovne "z osizrom na morebitno pretečo umobolnost" je odgovoril z mirnim in odkritosrčnim usmevom, da pripisuje njegovim besedam preveč pomena; pri bolniku da je sicer opaziti fikšno idejo, ki kaže na nekakšno monomanijo — on, Zosimov, da se namreč ravno zdaj posebno bavi s tem zanimivim poljem medicine — toda treba je pomisliti, da se je bolniku skoro do današnjega dneva bledilo in — da ga bo prihod matere in sestre gotovo razvedril, okrepal in blagodejno vplival nanj — "ako bo le količkaj možno, ogniti se novih posebnih razburjenj", je dodal pomenljivo. Nato je vstal, poklonil se solidno in prijazno odšel, spremljan po blagoslavljajnjo, goreči hvalečnosti, prošnjah in celo po ročici Avdotije Romanovne, ki se je izgnemila proti njemu, ne da bi je bil sam iskal — in nad vse zadovoljen s svojim obiskom in še bolj s samim seboj.

"Jutri se pomenimo dalje; zdaj pojdite takoj spat, na vsak način!" je naročal Razumihin odhajaje z Zosimovim. "Jutri, kakor naglo bo mogoče, se oglašim s poročilom."

"Ta Avdotija Romanovna je pravzaprav dražestno dekle!" je omenil Zosimov, ko sta prišla na ulico, in malo je manjkalo, da se ni obližnil.

"Dražestna? Dražestna si rekeli!" je zarjul Razumihin, planil nenadoma na Zosimova in ga zgrabil za vrat. "Ako se misliš kdaj predrzniti . . . Ali me razumeš? Razumeš!" je kričal, stresaje ga za ovratnik in pritiskaje ga k steni. "Ali si slišal!"

"Pusti me no, ti vrag, pljani!" se je branil Zosimov. In nato, ko ga je še izpustil, ga je pomeril z dolgim pogledom ter se zamajal od smeha. Razumihin je stal pred njim s poveljnimi rokami in v mrki, resnobni zamišljenosti.

"Res je, da sem osel," je izpregovoril, mračen kakor oblak, "toda ti si tudi." "O ne, dragi moj, nikakor ne "tudi". Jaz ne sanjam o neumnostih."

Korakala sta molče in šele ko sta se bližala Razkoinikovemu stanovanju, je Razumihin s silno razburjenostjo prekinil molk. "Postoj!" je rekel Zosimovu, "ti si vrl človek, toda vrhu vseh svojih slabih lastnosti

si lenuh — saj te poznam — in še celo umazane vrste. Ti si nervozna, slabotna cunjca, debeluh, ki si ne more odreči nobene želje — in to je pri meni že umazano, ker vodi človeka v blato. Tako si se pomehkužil, da se — to priznavam, — najbolj šudim temu, kako moreš biti pri vsem tem dober in še celo poštvovalen zdravnik! Doktor, ki na pernici api, a ponoči vatane in gre k bolniku! Cez tri leta že ne boš več vstajal zaradi bolnikov . . . Toda kaj vraga, za to ne gre, temveč za nekaj drugega: ti prenočiš nočjo v gospodinjinem stanovanju — komaj sem za pregovoril! — jaz pa v kuhinji; to je za vaju lepa prilika, da se bliže seznanita! Ne, kaj si misliš! O tem ni govora . . ."

"Saj tudi nikakor ne mislim na to." "Ona, brata, je sama sramežljivost, močičnost, boječnost in zakrnjena čistost, in vrhutega — vzdihni in solze, kakor bi se vosek topil! Reši me je, pri vseh teh zlodejih te zaklinjam! Prijaana je zelo! . . . Življenje ti dam za to dobroto!"

Zosimov se je zasmejal še bolj nego prej. "To se te je lotilo! Kaj pa hočem z njo?" "Zagotavljam te, da skrbi ne boš imel mnogo; govori ji še tako neslano, samo da sedi poleg nje in govoriš. Vrhutega si zdravnik, začni jo zdraviti za kakšno bolezen. Bogme da ti ne bo žal. Klavir ima; saj veš, da znam nekoliko razbijati . . . Ali se spominjaš tiste narodne pesmi: "Solze mi silijo v oči"? Ona ima rada takine — in s to pesmijo se je začelo; ti pa si na glasovirju virtuozi, mojster, celi Rubinstein . . . Gotovo ti ne bo žal!"

"Ali si ji kaj obljubil, ali kako? Morda si se zavezal s podpisom? Mari si ji dal obljubo, da jo vzameš?" "Nikakor ne, ničesar takega! Ona sploh ni takšna; z njo je Čebarov . . ."

"No, pusti jo torej!" "A kar tako je ne morem pustiti!" "Zakaj je ne bi mogel?" "Zato ker je ne morem, pa je amen! Tukaj, dragi moj, gre za važno načelo."

"Zakaj pa si jo potem vodil za nos?" "Prav nič je nisem vodil; norec sem bil morebiti jaz sam valed svoje neumnosti; a gotovo je to, da ji bo vseeno, ali jaz ali ti, samo da kdo sedi poleg nje in zdihuje . . . Ne morem se izraziti — toda — ti si dober matematik kin se bahal še zdaj, saj vem . . . torej začni ji predavavati integralni račun; bogme da se ne šalim, povsem resnobno govorim — nji bo vseeno; gledala bo v te in zdihovala, in to vse leto neprenehoma. Jaz sem ji med drugim precej dolgo — cela dva dni zaporedoma — govoril o nemških viteških gradovih — o čem pa hočeš govoriti z njo? — ona pa je samo zdihovala in se potila. Ljubezni ji niti ne omeni, kajti sramežljiva je do krčevitosti — samo delaj se, kakor ne bi mogel od nje, pa je dovolj. Udobno ima zelo; našel boš čisto kakor doma; — čitaj, sedi, leži, piši, kar hočeš. — Tudi poljubiti jo smeš, a previdno . . ."

"Kaj hočeš z njo?" "Tega ti ne morem razlagati! Vidiš, vi dva sta drug za drugega kakor ustvarjena! Ze prej sem mislil nate . . . Gotovo prideš enkrat do tega; in potsmetem ti je pač lahko vseeno, ali prej ali slej. Tukaj brate, je začetek a perjem nastan, tu te zapeljuje konec sveta, sidro, tiho pristajanje, popek zemlje, trohribni temelj zadovoljstva, esencija cvrtih pogač, mastnih ribjih paštet, večernega samovarja, tihih vzdihov in toplih zapečkov — z eno besedo, tukaj si živ in mrtev obenem, obe udobnosti hkratu! Zaklepetal sem se, dragi, čas bo, da greva spat! Poslušaj: jaz se ponoči tuintam prebudim; takrat bom stopil k njemu pogledat. Saj tako ni nič, bili bi lahko brez skrbi. Tudi ti se preveč ne boj, a če hočeš, greš tudi lahko enkrat k njemu. Kakor hitro pa bi kaj zapašil, vročico, ali da se mu blede, ali kaj takega, me pokliči takoj. Sicer pa ni verjetno . . ."

(Dolje pribežaj.)

Mi poznamo može in žene

kateri so več let marljivo hranili, nazadnje so pa svoje prihrank valed neprevidnega vlaganja izgubili.

Zakaj bi se ne ravnali po našem nasvetu, ker mi vemo kako se prihranki varno vlagajo, in je to naše življensko zanimanje.

KASPAR AMERICAN STATE BANK 1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Tiskarna S. N. P. J. SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOCA DELA Tiaka vabila za veselice in shode, vizitnice, častnike, knjige, kalendarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih VODSTVO TISKARNE APELKA NA ČLANSTVO S.N.P.J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI Cene smerne, unijsko delo prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne Pišite po informacije na naslov: S. N. P. J. PRINTERY 2657-59 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL. TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTRENA POJASNILA